

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
8 iulie 2025

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Ar trebui să spun câte ceva despre tata.

În timp ce le povesteam bunicilor despre Phoebe, l-am menționat de foarte puține ori pe tata. Tatăl meu este fiul bunicilor, așa că nu doar că ei îl cunosc mai bine decât mine, dar, după cum spunea bunica adeseori, el era lumina vieții lor. [...]

Mama avea dreptate când spunea că tata e un om bun, fiindcă el se gândea tot timpul cum ar putea să-i înveselească pe ceilalți cu tot felul de flecușețe. Asta o cam scotea din sărite pe mama. Cred că și-ar fi dorit să poată ține și ea pasul cu el, dar pe ea n-o înzestraseră natura cu darul ăsta. Dacă era pe afară, pe undeva pe câmp, și vedea o tufă înflorită care i-ar fi plăcut bunicii, tata scotea tufa cu totul din pământ și o răsădea în grădina bunicii. Când ninge, se trezea cu noaptea în cap și mergea acasă la bunici ca să curețe zăpada de pe aleea din fața casei.

Dacă mergea în oraș ca să cumpere cele necesare pentru fermă, se întorcea cu ceva și pentru mama, și pentru mine. Erau mărunțișuri – o eșarfă de mătase, o carte, un prespapier din sticlă –, dar fiecare lucru pe care îl aducea era exact ce ne-am fi dorit.

Nu-l văzusem niciodată mânios.

(Sharon Creech, *Povestește-mi ceva*)

A. Limba română (30 de puncte)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte selectate din fragmentul dat: *fiindcă, ceilalți, mărunțișuri*. **3 puncte**
2. Menționați rolul cratimei în structura: *nu-l (Nu-l văzusem niciodată mânios)*. **3 puncte**
3. Precizați câte un sinonim potrivit sensului din text al cuvintelor subliniate: *darul, exact, mânios*. **3 puncte**
4. Rescrieți, din fragmentul dat, un cuvânt format prin derivare și două cuvinte formate prin compunere. **3 puncte**
5. Construiți un enunț în care verbul *a merge* (și **mergea** acasă la bunici) să aibă un alt sens decât cel din text. **2 puncte**
6. Indicați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în secvența: ***Tatăl** meu este fiul bunicilor, așa că nu doar că ei îl cunosc mai bine decât mine, dar, după cum spunea bunica **adeseori**, el era lumina vieții lor*. **6 puncte**
7. Alcătuiți o propoziție în care verbul *a fi* să se afle la modul imperativ, formă negativă. **2 puncte**
8. Transcrieți, din secvența următoare, cele două propoziții aflate în raport de coordonare, precizând felul acestora: *Când ninge, se trezea cu noaptea în cap și mergea acasă la bunici ca să curețe zăpada de pe aleea din fața casei*. **4 puncte**
9. Explicați, într-un text de 30-50 de cuvinte, semnificațiile fragmentului: *Dacă mergea în oraș ca să cumpere cele necesare pentru fermă, se întorcea cu ceva și pentru mama, și pentru mine*.

Erau mărunțișuri – o eșarfă de mătase, o carte, un prespapier din sticlă -, dar fiecare lucru pe care îl aducea era exact ce ne-a fi dorit.

4 puncte

B. Literatura pentru copii (30 de puncte)

Redactați un eseu, de 300 - 600 de cuvinte, în care să caracterizați **un personaj dintr-un roman pentru copii și despre copii**, inclus în programa de examen.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- indicarea statutului moral, social, psihologic al unui *personaj* existent în *romanul pentru copii și despre copii* selectat;
- precizarea a două modalități de caracterizare a personajului ales;
- prezentarea a două trăsături ale personajului ales, prin câte o secvență relevantă din *romanul pentru copii și despre copii* selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **20 de puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **10 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 2 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie – 1 punct; punctuație – 1 punct; așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 300 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *observare*, domeniu experiențial *Științe*, nivel de studiu 5-6 ani, temă anuală de studiu *Cum, când și de ce se întâmplă?* **15 puncte**

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- descrierea etapelor/secvențelor menționate.

2. Realizați un eseu argumentativ, de 300-600 de cuvinte, având ca temă *rolul activităților opționale* în dezvoltarea personală a preșcolarilor. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele aspecte:

- descrierea valențelor formative ale *activităților opționale*, din perspectiva dezvoltării personale a preșcolarilor;
- prezentarea unei *activități opționale*, cu exemplificare corespunzătoare;
- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *rolul activităților opționale* în dezvoltarea personală a preșcolarilor.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 2 puncte; ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate – 1 punct; încadrare în numărul de cuvinte indicat – 1 punct*).

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
8 iulie 2025

Probă scrisă
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII
ȘI METODICA ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚA DE COPII

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

- A.** 1. câte 1 punct pentru despărțirea corectă în silabe a fiecăruia dintre cele trei cuvinte date, astfel: *fi-ind-că; cei-lalți; mă-run-ți-șuri* **3x1p=3 puncte**
2. menționarea rolului cratimei în structura dată (de exemplu: *marchează rostirea în tempo rapid a două cuvinte; căderea vocalei î-; dispariția unei silabe etc.*) **3 puncte**
3. câte 1 punct pentru precizarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al fiecăruia dintre cele trei cuvinte subliniate (de exemplu: *darul* – înzestrarea, harul, puterea; *exact* – tocmai, întocmai, chiar, precis; *mânios* – furios, nervos, neprietenos, ostil etc.) **3x1p=3 puncte**
4. câte 1 punct pentru rescrierea corectă, din fragmentul dat, a oricărui cuvânt format prin derivare (de exemplu: *dreptate, mărunțișuri, mânios etc.*), respectiv a oricărui cuvânt format prin compunere (de exemplu: *adeseori, undeva, niciodată etc.*) **1x1p+2x1p=3 puncte**
5. construirea unui enunț corect, în care verbul *a merge* are un alt sens decât cel din text (de exemplu: *Ceasul merge bine./ Bluza merge foarte bine cu fusta cea nouă. etc.*) **2 puncte**
6. – câte 1 punct pentru indicarea valorii morfologice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date, astfel: *tatăl* – substantiv comun, *îl* – pronume personal, *adeseori* – adverb de timp **3x1p=3 puncte**
- câte 1 punct pentru indicarea funcției sintactice pentru fiecare dintre cele trei cuvinte date, astfel: *tatăl* – subiect, *îl* – complement direct, *adeseori* – circumstanțial de timp **3x1p=3 puncte**
7. – alcătuirea unei propoziții cu verbul *a fi* **1 punct**
- alcătuirea unei propoziții corecte, în care verbul *a fi* este la modul imperativ, formă negativă (de exemplu: *Nu fi supărat! / Nu fiți nepoliticoși!*) **1 punct**
8. – câte 1 punct pentru transcrierea integrală a fiecăreia dintre cele două propoziții aflate în raport de coordonare, astfel: *se trezea cu noaptea în cap / și mergea acasă la bunici* **2x1p=2 puncte**
- câte 1 punct pentru precizarea felului fiecăreia dintre cele două propoziții transcrise, astfel: propoziții principale **2x1p=2 puncte**
9. explicarea semnificațiilor fragmentului dat **4 puncte**
- explicare adecvată și nuanțată – 3p.; explicare superficială, nerelevantă – 1p.
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1p.

B. Conținut – 20 de puncte

- indicarea statutului moral, social, psihologic al unui *personaj* existent în *romanul pentru copii și despre copii* selectat **4 puncte**
- câte 2 puncte pentru precizarea oricărui două modalități de caracterizare a personajului ales **2x2p=4 puncte**
- câte 2 puncte pentru indicarea oricărui două trăsături ale personajului ales **2x2p=4 puncte**

Probă scrisă la limba română și literatura pentru copii și metodică activităților instructiv-educative în grădinița de copii (învățământ preșcolar în limba română) **Varianta 2**

Barem de evaluare și de notare

- câte 4 puncte pentru prezentarea fiecăreia dintre cele două trăsături indicate, prin câte o secvență relevantă din *romanul pentru copii și despre copii* selectat **2x4p=8 puncte**

Pentru fiecare trăsătură prezentată, punctele se acordă după cum urmează:

- *prezentare adecvată și detaliată, prin ilustrarea corespunzătoare cu o secvență relevantă din romanul pentru copii și despre copii ales – 4p.*
- *prezentare adecvată, dar fără ilustrarea corespunzătoare cu o secvență relevantă din romanul pentru copii și despre copii ales – 2p.*
- *prezentare schematică, fără ilustrarea corespunzătoare cu o secvență relevantă din romanul ales – 1p.*

Redactare – 10 puncte (*Punctele pentru redactare se acordă numai dacă eseul se încadrează în limita minimă de spațiu precizată și dacă dezvoltă subiectul propus.*)

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor – 2p./ text clar organizat, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 1p.*) **2 puncte**

- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular adecvate conținutului eseului, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2p./ stil adecvat conținutului eseului, dar cu ezitări în exprimare și cu un vocabular restrâns – 1p.*) **2 puncte**

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p.*) **2 puncte**

- ortografie (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- punctuație (0 – 1 greșeli – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**

- așezare în pagină și lizibilitate **1 punct**

- încadrare în numărul de cuvinte indicat **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1.

- câte 2 puncte pentru menționarea oricăror trei dintre etapele/secvențele activității precizate

3x2p=6 puncte

- câte 3 puncte pentru descrierea fiecăreia dintre cele trei etape/secvențe menționate

3x3p=9 puncte

Pentru fiecare etapă/secvență descrisă, punctele se acordă după cum urmează:

- *descriere adecvată și nuanțată, cu referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate – 3p.*
- *descriere corectă din punct de vedere teoretic, însă fără referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu sau la tema anuală de studiu precizate – 2p.*
- *descriere superficială, ezitantă, fără referire la domeniul experiențial, la nivelul de studiu sau la tema anuală de studiu precizate – 1p.*

2. Conținut – 10 puncte

- descrierea valențelor formative ale *activităților opționale*, din perspectiva dezvoltării personale a preșcolarilor **3 puncte**

- descriere corectă și completă a valențelor formative ale *activităților opționale*, cu referire la dezvoltarea personală a preșcolarilor – 3p.

- descriere ezitantă a valențelor formative ale *activităților opționale*, cu referire la dezvoltarea personală a preșcolarilor – 2p.

- descriere schematică, cu referire superficială la dezvoltarea personală a preșcolarilor – 1p.

- prezentarea oricărei *activități opționale*, cu exemplificare corespunzătoare **4 puncte**

- prezentare detaliată a unei *activități opționale*, cu exemplificare corespunzătoare – 4p.

- prezentare corectă din punct de vedere teoretic a unei *activități opționale*, cu exemplificare ezitantă – 2p.

- prezentare superficială, schematică, fără exemplificare – 1p.

Probă scrisă la limba română și literatura pentru copii și metodică activităților instructiv-educative în grădinița de copii (învățământ preșcolar în limba română) **Variantă 2**

Barem de evaluare și de notare

- exprimarea unui punct de vedere argumentat, cu privire la *rolul activităților opționale* în dezvoltarea personală a preșcolarilor **3 puncte**

- exprimarea unui punct de vedere corespunzător, referitor la *rolul activităților opționale* în dezvoltarea personală a preșcolarilor, cu exemplificare pe activitățile din grădiniță și cu argumentare adecvată și nuanțată – 3p.
- prezentare corectă din punct de vedere teoretic, cu exemplificare pe activitățile din grădiniță, dar fără o argumentare adecvată – 2p.
- prezentare schematică, cu exemplificare superficială și fără o argumentare adecvată – 1p.

Redactare – 5 puncte

- organizarea ideilor în scris (*text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente – introducere-cuprins-încheiere; construcția paragrafelor subliniază ideile; succesiune logică a ideilor*)

1 punct

- abilități de analiză și de argumentare (*succesiune logică a ideilor și susținere a acestora prin raționamente pertinente și prin argumente prezentate într-un mod persuasiv; abilitate de interpretare critică, formulare de judecăți de valoare – 2p./ succesiune a ideilor, susținere parțial pertinentă a acestora, cu încercare de formulare de judecăți de valoare – 1p.*)

2 puncte

- ortografie, punctuație, așezare în pagină și lizibilitate (*0-2 greșeli de ortografie și/sau de punctuație, așezare corectă în pagină, cu evidențierea paragrafelor, lizibilitate*)

1 punct

- încadrare în numărul de cuvinte indicat

1 punct